

פה:

יש מותרות פרק תשיעי יבמות

סמורת הש"ס

עין משפט
גר מצוה

כ"ו מ"י פ"ד מהל'
אבות נבט ד'
ב"ב מ"י פ"א מהלכות
משפחה הלכות ב' סמג
ע"פ קהל:

תוספות ישנים

בשורת ונתנה איכא בנייהו. שיכול לטור את בניו ע"י שמה
ואע"פ שאין יכול לטור את הנקבות כדאמר בסוף האומר
בקידושין דף ס"ט. כמה תטור את הנקבות כטורה היא שלא יקפיד
כיון שיכול לטור את הכורים ואלמנה לכ"ג גרושה וחלוזה לכהן הדיוט
דמשמע דלא מרגלא ליה משום פסול
ורעה שהם חללים אע"פ שגני ישראל
מקוה טורה לחללות ונגזת ישראל
מקוה טורה לחללים לרבי דוסמאי
כרבי ינאי (קידושין דף ע"ג.) מכל מקום
מקפיד הוא על בניו שאינם כהנים
ויראה להרגילו:
**ולרבי עקיבא דאמר יש במזור
מחיבי לאוין הא לא
פריגא י"ה.** הו"מ למימר דר' עקיבא
כ"ר טרפון דאמר (שם דף ס"ג.)
ממזר נושא שמה לא איכא בנייהו
למזות ומתיה דלפעול וז"ל ומאי
קשיא ליה דלר"ע כיון דלא חספי
בה קידושין א"כ אינה שמה ואין שייך
לקנסו שמה לה כמותה דלפילו גט
לא צעיא מניה כדאמר בהמולין (לעיל
דף מט. וס"ג) וי"ל דלאו משום כמותה
ומזנות פריך אלא משום פירות
ובללות שאין לה להפסיד כיון דלא
מרגלא ליה: **ולרבי מתיא בן הרש
כו"ה** הא לא טריגא י"ה. פי' בקונטרס
דניחא לה לשתות גרישא דלא ליפסלה
לכהונה וקשה דכיון דגרישה לאו בת
שמה כדמזנה בסוף האשה רבה
(לקמן נ"ה) וס"ג דקאמר מתיא איריא צ"ל
עליה אפי' נתן לא גט נמי ואפי' אמר
איני משקה נמי פי' דשוב אינה שמה
ועוד קשיא לפי הקונטרס דמתיא איריא
דפריך לרבי מתיא בן חרש לרבנן
נמי מיקשה ליה מרגלא ליה שמה
לשמות מחלה להיות מותרת לכהונה
דאם יבא עליה שוב לא יסקנה דלא
הוי מנוקה מעון ואין המיס בודקין
אומה אלא יש לומר דלרבנן ניחא
ליה דהא לאו בת שמה היא כיון
שגרישה אכל לרבי מתיא בן חרש
ענשתי וזוה לא מרגלא ליה אע"ג
דבלאו הכי היתה פסולה לכהונה
מועטמה ועוד דגרושה היא
ובתרומה נמי אסורה וקיממה היא
זרה מכל מקום פסול של זנות גנאי
הוא לה ולא מרגלא ליה ובפרק
עשרה יוספין (קידושין ע"ג.) נמי חמיר
ליה פסול של זנות טפי משאר איסורי
כהונה הואיל ושם זנות פוסל
בישראל ועוד לא מרגלא ליה משום
דאיכא השמא מרי לאוי:
תרומה

קנסו אוסו כסובה. כלומר לא קנסו משאר כל הנשים. והאי דקנסו
רבנן לשניה כמותה כדי שלא תמטכ אללו הוא דכיון דלא תיהי לה
כמותה מניה שנקא ליה ונקא אלכל הכא לא ריך דממלא שנקא
ליה דכיון דהוא נפסל על ידה יש קטטה ביניהם וכן כשהיא נפסלת
על ידו: **זו הוא מרגילה.** אלמנה
לכ"ג גרושה וחלוזה לכהן הדיוט
הוא מרגילה ומתיה לישאל לו וזו
שניה דכיון דלא איבי מיפסלא ולאו
ורעה מיפסול ולא מפסדה מידי
בציאמו היא מרגילתו שהאשה רוצה
לנשא יומר מן האיש: **איכא דאמר**
רבי קטני לה. שמתן טעם לדבריו
מפני שהן של מורה וקשה ליה והא
חלוזה לכהן לאו דאורייתא אלא
דרבנן כדאמר (ג' ז"י) יוספין (קידושין
ע"ג.) מושא גרושה) מריבוי דריו"י
ומקמיין לה מדרבנן וקולא אסמכתא
בעלמא וקתני מתניתין דלית לה
כמותה: **הדר אמר כיון דפסול לה**
ספרוסה דרבנן כו. והיינו דבר
אחר דקאמר: **הא הוא מרגלא**
ליה. הואיל וזאינה גרושה ממזנה
טרחא והמדרש לישאל ליה כד
להעלות זרעה. ואע"ג דבנה נמי
ממזר דק"ל (לעיל דף ע"ג.) הלך אחר
פסולן אפילו הכי כיון דאיכא תקנתא
למזורים כ"ר טרפון דאמר בקידושין
דף ס"ג.) יכולין ממזרים לטור
טרחא ומינסבא לישאל: **ורבי**
אליעזר. דפליג עליה דרבי טרפון
(שם) ואמר ממזר דרבי שמה
והוליד בן אינו נטור מן הממזרות
בשנלי עבדותו והיה עבד וממזר
הא כיון דליכא תקנתא לרעה לא
מהדרא למיפסול זרעיה דגברא
לפי שהיא מקיימת ממזר: **מחזיר**
גרושהו. משניטת: **בעולה.** פנויה
לכהן גדול עשה איכא בתולה ולא
בעולה ולא הכא מכלל עשה עשה
ולאו דוניה ליה הכא דלון וזניה אלא
הנבעלת ביאה אסורה: **ולר' אליעזר**
בן יעקב. בנה על יבמתו (לעיל ע"ג.)
ספק סוטה. שקינא לה וקטמה
וקאי עליה באסורה דאורייתא דכתיב
ונטמאה שני פעמים אחד לבעול ואחד
לבעול: **הא לא מרגלא ליה.** דניחא
לה לשמות גרישא דלא ליפסלא
מכהונה: **סוטה ודאי.** אשת איש
שזינתה לאסירה ליה מנדאורייתא
דכתיב (במדבר י"ג) והיא לא נחפשה
דמשמע הואיל ולא נאנסה אסורה.
ואי קשיא הא נמי מייתי לאוין היא
לרבנן דפליגי עליה דר' יוסי בן סיפר
בפ"ק (לעיל י"א.) דאמר אחרי אשר
הועמאש) לרבות סוטה וליפרק ולר"ע
דאמר יש ממזר כו' לאו פירכה הוא
דאיכא למרזי דהא אמרינן לעיל
בהמולין (דף מט.) הכל מודים בבה על
הסוטה שאין הולד ממזר: **במתני' לא**
האלל כתרומה. דחתן כפי' אלמנה
(לעיל דף ע"ג.) העובר והיבם והאיורסין
תרומה

קנסו אותה כתובה ומפני מה אמרו שניות
מדברי סופרים אין להן כתובה מפני שהוא
כשר והיא כשרה וכל מקום שהוא כשר
והיא כשרה קנסו אותה כתובה רבי אומר
"הללו דברי תורה" ודברי תורה אין צריבין
חיווק והללו דברי סופרים ודברי סופרים
צריבין חיווק דבר אחר זהו מרגילה וזו
היא מרגילתו דבר אחר מאן קתני לה
איכא דאמר ר"ש בן אלעזר קתני לה ומה
טעם קאמר מה טעם אמרו הוא פסול
והיא פסולה קנסו אותו כתובה מפני שהוא
מרגילה ומה טעם הוא כשר והיא כשרה
קנסו אותה כתובה מפני שהיא מרגילתו
איכא דאמר רבי קתני לה וחלוזה קא
קשיא ליה והא חלוזה דרבנן ואית לה
כתובה הדר אמר כיון דפסול לה
(א) מדרבנן זהו מרגילה וזו היא מרגילתו מאי
איכא בין רבי לרבי שמעון בן אלעזר אמר
רב חסדא ממזרת ונתניה לישראל איכא
בנייהו מ"ד דאורייתא הא נמי דאורייתא
מ"ד מפני שהוא מרגילה הא היא מרגלא
ליה ו"לרבי אליעזר דאמר הרי זה עבד
וממזר הא לא מרגלא ליה ולא מידי אלא
אמר רב יוסף מחזיר (ס' גרושה משניטת
איכא בנייהו מאן דאמר דאורייתא הא נמי
דאורייתא ומאן דאמר מפני שהוא מרגילה
הא היא מרגלא ליה ולרבי עקיבא דאמר י"ש
ממזר מחיבי לאוין הא לא מרגלא ליה ולא
מידי אלא אמר רב פפא בעולה לכ"ג איכא
בנייהו מאן דאמר דאורייתא הא נמי
דאורייתא ומאן דאמר מפני שהוא מרגילה
הא היא מרגלא ליה ו"לר' אליעזר בן יעקב
דאמר יש חלל מחיבי עשה הא לא מרגלא
ליה ולא מידי אלא אמר רב אשי מחזיר
ספק סוטהו איכא בנייהו מ"ד דאורייתא
הא נמי דאורייתא ומ"ד מפני שהוא מרגילה
הא היא מרגלא ליה ולר' מתיא בן חרש
דאמר י"אפי' הלך בעלה להשקותה ובא
עליה בדרך עשאה וזנה הא לא מרגלא
ליה ולא מידי אלא אמר רב אשי
סוטה ודאי איכא בנייהו: **מתני' בת**
ישראל מאורסת לכהן מעוברת מכהן
שומרת יבם לכהן וכן בת כהן לישראל
לא תאכל בתרומה בת ישראל מאורסת ללוי מעוברת ללוי שומרת יבם
ללוי וכן בת לוי לישראל לא תאכל במעשר בת לוי מאורסת לכהן מעוברת
במעשר: גמ' ותהא זרה מי לא אכלה במעשר אמר רב נחמן
אמר שמואל הא מני ר"מ היא דאמר 'מעשר ראשון אסור לזרים דתניא
תרומה

בשורת ונתנה איכא בנייהו. שיכול לטור את בניו ע"י שמה
ואע"פ שאין יכול לטור את הנקבות כדאמר בסוף האומר
בקידושין דף ס"ט. כמה תטור את הנקבות כטורה היא שלא יקפיד
כיון שיכול לטור את הכורים ואלמנה לכ"ג גרושה וחלוזה לכהן הדיוט
דמשמע דלא מרגלא ליה משום פסול
ורעה שהם חללים אע"פ שגני ישראל
מקוה טורה לחללות ונגזת ישראל
מקוה טורה לחללים לרבי דוסמאי
כרבי ינאי (קידושין דף ע"ג.) מכל מקום
מקפיד הוא על בניו שאינם כהנים
ויראה להרגילו:
**ולרבי עקיבא דאמר יש במזור
מחיבי לאוין הא לא
פריגא י"ה.** הו"מ למימר דר' עקיבא
כ"ר טרפון דאמר (שם דף ס"ג.)
ממזר נושא שמה לא איכא בנייהו
למזות ומתיה דלפעול וז"ל ומאי
קשיא ליה דלר"ע כיון דלא חספי
בה קידושין א"כ אינה שמה ואין שייך
לקנסו שמה לה כמותה דלפילו גט
לא צעיא מניה כדאמר בהמולין (לעיל
דף מט. וס"ג) וי"ל דלאו משום כמותה
ומזנות פריך אלא משום פירות
ובללות שאין לה להפסיד כיון דלא
מרגלא ליה: **ולרבי מתיא בן הרש
כו"ה** הא לא טריגא י"ה. פי' בקונטרס
דניחא לה לשתות גרישא דלא ליפסלה
לכהונה וקשה דכיון דגרישה לאו בת
שמה כדמזנה בסוף האשה רבה
(לקמן נ"ה) וס"ג דקאמר מתיא איריא צ"ל
עליה אפי' נתן לא גט נמי ואפי' אמר
איני משקה נמי פי' דשוב אינה שמה
ועוד קשיא לפי הקונטרס דמתיא איריא
דפריך לרבי מתיא בן חרש לרבנן
נמי מיקשה ליה מרגלא ליה שמה
לשמות מחלה להיות מותרת לכהונה
דאם יבא עליה שוב לא יסקנה דלא
הוי מנוקה מעון ואין המיס בודקין
אומה אלא יש לומר דלרבנן ניחא
ליה דהא לאו בת שמה היא כיון
שגרישה אכל לרבי מתיא בן חרש
ענשתי וזוה לא מרגלא ליה אע"ג
דבלאו הכי היתה פסולה לכהונה
מועטמה ועוד דגרושה היא
ובתרומה נמי אסורה וקיממה היא
זרה מכל מקום פסול של זנות גנאי
הוא לה ולא מרגלא ליה ובפרק
עשרה יוספין (קידושין ע"ג.) נמי חמיר
ליה פסול של זנות טפי משאר איסורי
כהונה הואיל ושם זנות פוסל
בישראל ועוד לא מרגלא ליה משום
דאיכא השמא מרי לאוי:
תרומה

אפילו הלך בעלה
להשקותה. הלך בעלה
לרבי הגדול והולכה
להשקותה מי המים
שקנה לה ויבמה ואסורה
לי עד שמינשא. ובה עליה
ברוך עשאה וזנה.
הואיל ובעלה נפסול לה
ואם מת אסורה לכהן
לרבי ע"ג.

מכאן ר"ש
אפילו הלך בעלה
להשקותה. הלך בעלה
לרבי הגדול והולכה
להשקותה מי המים
שקנה לה ויבמה ואסורה
לי עד שמינשא. ובה עליה
ברוך עשאה וזנה.
הואיל ובעלה נפסול לה
ואם מת אסורה לכהן
לרבי ע"ג.

מכאן ר"ש
אפילו הלך בעלה
להשקותה. הלך בעלה
לרבי הגדול והולכה
להשקותה מי המים
שקנה לה ויבמה ואסורה
לי עד שמינשא. ובה עליה
ברוך עשאה וזנה.
הואיל ובעלה נפסול לה
ואם מת אסורה לכהן
לרבי ע"ג.

מכאן ר"ש
אפילו הלך בעלה
להשקותה. הלך בעלה
לרבי הגדול והולכה
להשקותה מי המים
שקנה לה ויבמה ואסורה
לי עד שמינשא. ובה עליה
ברוך עשאה וזנה.
הואיל ובעלה נפסול לה
ואם מת אסורה לכהן
לרבי ע"ג.

מכאן ר"ש
אפילו הלך בעלה
להשקותה. הלך בעלה
לרבי הגדול והולכה
להשקותה מי המים
שקנה לה ויבמה ואסורה
לי עד שמינשא. ובה עליה
ברוך עשאה וזנה.
הואיל ובעלה נפסול לה
ואם מת אסורה לכהן
לרבי ע"ג.

מכאן ר"ש
אפילו הלך בעלה
להשקותה. הלך בעלה
לרבי הגדול והולכה
להשקותה מי המים
שקנה לה ויבמה ואסורה
לי עד שמינשא. ובה עליה
ברוך עשאה וזנה.
הואיל ובעלה נפסול לה
ואם מת אסורה לכהן
לרבי ע"ג.